

NACIONALINIŲ KVALIFIKACIJŲ KOORDINAVIMO PUNKTŲ VEIKLA ERASMUS + PROGRAMA

projekto Nr. VP/2017/010/0046

NAUJIENLAIŠKIS, 2017 m. Nr. 1

Pažintis su Europos įgūdžių (gebėjimų), kvalifikacijų ir profesijų klasifikatoriumi

ESCO – Europos įgūdžių, gebėjimų, kvalifikacijos ir profesijų klasifikatorius, kuriame informacija skelbiama 26 kalbomis.

<https://ec.europa.eu/esco>

ESCO profesijų kategorijoje skelbiamos profesijos susistemintos remiantis Tarptautiniu standartiniu profesijų klasifikatoriumi (ISCO).

- GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ PROFESIJOS
- VADOVAI
- SPECIALISTAI
- TECHNIKAI IR JAUNESNIEJI SPECIALISTAI
- ĮSTAIGŲ TARNAUTOJAI
- PASLAUGŲ SEKTORIAUS DARBUOTOJAI IR PARDAVĖJAI
- KVALIFIKUOTI ŽEMĖS ŪKIO, MIŠKININKYSTĖS IR ŽUVININKYSTĖS DARBININKAI
- KVALIFIKUOTI DARBININKAI IR AMATININKAI
- ĮRENGINIŲ IR MAŠINŲ OPERATORIAI IR SURINKĖJAI
- NEKVALIFIKUOTI DARBININKAI

Kiekvienai sukurtas profesijos profilis. Profilyje pateikiamas profesijos paaiškinimas, išvardijamos žinios, įgūdžiai ir gebėjimai (pagrindiniai ir papildomi).

Šiandien informacija pateikiama apie **2942** profesijas ir šis skaičius augs.

Kiekviena profesija ESCO susieta su ISCO-08 kodu.

ESCO įgūdžių, gebėjimų kategorijoje įgūdžiai / gebėjimai susisteminti skirtingais būdais:

- priskiriant įgūdžius / gebėjimus konkrečioms profesijoms;
- išskiriant universaliuosius įgūdžius / gebėjimus ir kompetencijas;

- išskiriant keliems sektoriams būdingus įgūdžius / gebėjimus ir kompetencijas;
- išskiriant tik tam tikram sektoriui būdingus įgūdžius / gebėjimus ir kompetencijas;
- išskiriant tik tam tikroms profesijoms būdingus įgūdžius / gebėjimus ir kompetencijas.

ESCO kvalifikacijų kategorijoje susistemintos formaliai pripažįstamos kvalifikacijos. ESCO klasifikatoriuje pateiktos kvalifikacijos yra paimitos iš nacionalinių kvalifikacijų duomenų bazių, kurios priklauso ir kurias tvarko Europos valstybės narės. Valstybės narės šią informaciją ESCO teikia savanoriškai. Šiuo metu informacija skelbiama apie Graikijos ir Latvijos kvalifikacijas, tačiau tikimasi kad vis daugiau šalių (tarp jų, Lietuva) susies savo kvalifikacijų registrus su ESCO. Be to, Europos Komisija numato artimiausiu metu į ESCO įtraukti privačiojo sektoriaus, tarptautines ir šakines kvalifikacijas iš kitų šaltinių.

Šiandien informacija pateikiama apie **2414** kvalifikacijas ir šis skaičius augs.

Pav. ESCO modelis

The screenshot shows the ESCO website interface. At the top, there is the European Commission logo and the text 'ESCO Europos įgūdžių (gebėjimų), kvalifikacijų ir profesijų klasifikatorius'. Below this is a navigation bar with 'APIE ESCO', 'KLASIFIKACIJA', and 'PRIEMONĖS IR IŠTEKLIAI'. A search bar contains the text 'virėjas'. The search results are displayed in a list on the left, with 'PROFESIJOS' highlighted. The main content area shows the details for 'virėjas' in Lithuanian, including a description: 'cooks are culinary operatives who are able to prepare and present food, normally in domestic and institutional environments.' It also lists synonyms like 'virėja', 'kulinaras', and 'šefas', and provides a link to the regulation information.

Pav. ESCO paieškos sistema / <https://ec.europa.eu/esco/>

ESCO klasifikatoriaus kūrimas.

ESCO kūrimą koordinavo Europos Komisija, tačiau jo kūrime taip pat dalyvavo šalių užimtumo tarnybos (darbo biržos), socialiniai partneriai, švietimo įstaigos, statistikos tarnybos, tyrėjai ir profesiniai komitetai ir tinklai. ESCO kūrimas prasidėjo 2011 m. Oficialiai ESCO paleistas 2017 m. Europos Komisija įsipareigojo nuolat tobulinti ir atnaujinti klasifikatorių.

ESCO nuolatinis tobulinimas. Europos Komisija sukūrė procesą, skirtą nuolat tobulinti ir atnaujinti ESCO klasifikatorių, išleidžiant naujas versijas. Vykstant procesui Komisija gali matyti, kas vyksta klasifikatoriuje skirtingais atvejais, pvz., esant darbo paieškai, didelei duomenų analizei, CV kūrimui, nustatoma, ką reikia tobulinti ir kokius įgyvendinti pokyčius.

Kaip ESCO gali būti naudojamas:

- ESCO gali būti naudojamas formuojant kvalifikacijas, rengiant formaliojo ir neformaliojo mokymo programas, pareigybių aprašymus;
- darbo paieškos srityse: numatoma, kad ESCO naudos EURES tinklo darbo paieškos tarnybos;
- karjeros valdymui: CV kūrimas, mokymosi galimybių paieška, mokymosi poreikių nustatymas;
- darbo rinkos analizei: statistika, duomenų rinkiniai;
- Europass, Cedefop, nacionaliniuose projektuose;
- susiejant tarptautinius ir Europos klasifikatorius/sistemas: ISCO, NACE, EQF, ISCED;
- plėtojant nacionalinius profesijų, įgūdžių ir pan. klasifikatorius.

Naudingi leidiniai ir kitos nuorodos

Modulinių profesinio mokymo programų rengimo metodika (Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras, 2017 m.)

Modulinių profesinio mokymo programų rengimo metodikos paskirtis – suteikti metodinę pagalbą formaliojo profesinio mokymo programų rengėjams. Metodikoje pateikiama programų rengimo logika, aprašomi pagrindiniai programų parametrai bei patarimai jiems formuluoti.

Profesinio standarto rengimo metodika (Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras, 2017 m.)

Profesinio standarto rengimo metodikoje aptariamos bendrosios profesinių standartų rengimo nuostatos, pristatoma profesinio standarto struktūra ir rekomendacijos profesinio standarto rengėjams. Metodika atnaujinta remiantis sukaupta profesinių standartų rengimo, vertinimo ir įteisinimo patirtimi.

Profesinio standarto rengimas. Konsultacinė medžiaga profesinio standarto rengėjams (Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras, 2017 m.)

Konsultacinėje medžiagoje pagrindinis dėmesys skiriamas konkrečių patirties padiktuotų profesinio standarto rengimo etapų paaiškinimui, rekomendacijas papildant praktiniais pavyzdžiais, iliustruojančiais praktinius žingsnius nuo ūkio sektoriaus apibūdinimo iki kvalifikacijos suformavimo.

Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų sektoriaus profesinis standartas (2017 m.)

Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų sektoriaus profesinis standartas nustato apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų sektorių, jo posektorius ir pagrindinius veiklos procesus, sektoriaus kvalifikacijas ir jų aprašus, tarpsektorines kvalifikacijas.

Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos, kūrimo

Šia rekomendacija EKS įtvirtinama kaip bendra aštuonių lygių susiejimo sandara, išreikšta mokymosi rezultatais, kuriais naudojamos kaip skirtingų kvalifikacijų sandarų ar sistemų ir jų lygių atitikties nustatymo priemonė.

Global inventory of regional and national qualifications frameworks 2017 (CEDEFOP)

Volume I: Thematic chapters

Volume II: National and regional cases

Šioje publikacijoje pristatoma atnaujinta informacija apie nacionalines kvalifikacijų sandaras pasaulyje. Pirmasis tomas skirtas teminėms sritims, antrajame tome pristatomi nacionalinės ir regioninės iniciatyvos.

Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook (CEDEFOP, 2017)

Leidinyje pateikiami konkretūs pavyzdžiai, kaip naudoti mokymosi rezultatus, pristatoma rekomendacinė medžiaga ir tyrimai, kurie gali padėti apibrėžti ir formuluoti mokymosi rezultatus.

European inventory on validation of non-formal and informal learning – 2016 update. Synthesis report. (CEDEFOP, European Commission, ICF, 2017)

Leidinyje pateikiamos 36 šalių ataskaitos, kaip veikia neformaliojo mokymosi ir savišvietos patvirtinimo sistemos.

Informacija apie kvalifikacijų sandaras Šiaurės šalyse

2017 m. lapkričio 30 d. Helsinkyje vykusiame seminare pristatytos Suomijos, Danijos, Islandijos, Norvegijos, Švedijos kvalifikacijų sandaros ir jų modernizavimo darbai.

Seminaro pranešimai

Kita naudinga informacija, susijusi su Europos ir Lietuvos kvalifikacijų sandarų įgyvendinimu